

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ
от
Министерския съвет на Република България
по
конституционно дело No 5 за 2001 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛЮ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение на Конституционния съд от 8 март 2001 г. сме конституирани като заинтересувана страна по конституционно дело No 5 за 2001 г., образувано по искане на 70 народни представители от 38-то Народно събрание за задължително тълкуване на чл. 64, ал. 1 от Конституцията на Република България в смисъл "кога започва да тече четиригодишният срок по чл. 64, ал. 1 от Конституцията".

Според чл. 64, ал. 1 от Конституцията Народното събрание се избира за срок от четири години. Съответно чл. 75 и 76 от Конституцията предвиждат, че новоизбраното Народно събрание се свиква на първо заседание от президента на републиката най-късно един месец след избирането на Народно събрание. Ако в този срок президентът не свика Народното събрание, то се свиква от една пета от народните представители. На първото заседание народните представители полагат клетвата по чл. 76, ал. 2 и избират председател и заместник-председатели.

Както е посочено в чл. 1, ал. 2 от Конституцията, цялата държавна власт произтича от народа. Правото на гражданите да избират държавни и местни органи е едно от основните конституционни права – чл. 42 от

За 2-та. Подготвено
Копие от Министерския съвет
да се раздаде на съдиите
16.03.2001 г.

Конституцията. Като осъществяват това свое право, гражданите участват в управлението на страната и дават доверието си на народните представители. Произвеждането на изборите е най-същественият и определящ момент за конституирането на Народното събрание и мандатите на народните представители са последица единствено и само от осъществяването на правото на гражданите да избират - достатъчно е кандидатите за народни представители да бъдат обявени за избрани и те придобиват качеството на народни представители. Всички останали конституционни изисквания относно свикването и конституирането на Народното събрание са от значение за практическата работа на Народното събрание и за встъпването на народните представители в изпълнение на пълномощията им, но не влияят по никакъв начин върху мандата, получен в резултат от изборите. В такъв смисъл е и посоченото в Решение № 1 от 1992 г. на Конституционния съд по конституционно дело № 18 за 1991 г., в което се казва, че кандидатът за народен представител става народен представител въз основа на произведения избор, а полагането на клетвата по чл. 76, ал. 2 от Конституцията обуславя единствено встъпването на народните представители в изпълнение на пълномощията им.

Посоченото дава основание еднозначно да се подкрепи изводът, че срокът по чл. 64, ал. 1 от Конституцията започва да тече от деня на изборите, тъй като това е единственият момент, в който избирателите, овластени да определят състава на Народното събрание, предоставят мандат на народните представители. Съставът на Народното събрание и предоставените в резултат от изборите мандати отразяват волята на избирателите такава, каквато е била към момента на произвеждането на изборите, а не каквато би била към момента на конституирането му. След като Конституцията свързва предоставянето на мандатите и определянето на състава на Народното събрание с деня на изборите, при липса на изричен конституционен текст в друг смисъл началото на мандатите също трябва да се свърже с деня с изборите.

Действително Конституцията различава мандата на Народното събрание от мандата на народния представител – чл. 64, чл. 67, ал.1, чл. 72, ал. 1, но мандатът на Народното събрание е следствие от мандатите

на включените в състава му народни представители. След като мандатът на народните представители започва да тече в деня на избора, то безспорно и мандатът на Народното събрание ще започне да тече в този ден. В такъв смисъл е и Решение № 8 на Конституционния съд от 1993 г. по конституционно дело № 5 за 1993 г, в което се казва:

“Продължителността на мандата на народния представител съвпада по принцип с легислатурата на Народното събрание. С изтичане мандата на Народното събрание се прекратяват и пълномощията на всеки един от народните представители”.

Основание за подобен извод дава и краткият срок по чл. 75 от Конституцията, в който след произвеждането на изборите президентът на републиката е длъжен да свика новоизбраното Народно събрание. Изричната уредба на този кратък срок има своето обяснение в това, че към този момент вече е започнал да тече мандатът на Народното събрание. Конституцията, която определя Република България като парламентарна република, не допуска друг държавен орган по своя преценка да ограничава осъществяването на пълномощията на Народното събрание в рамките на четиригодишния срок. Подобна уредба на срока би била излишна, ако според Конституцията мандатът на Народното събрание започваше да тече от датата на конституирането му – в този случай датата на свикването нямаше да влияе върху осъществяването на пълномощията на Народното събрание в рамките на четиригодишния срок и нямаше да бъде необходимо да се определя в Конституцията срок за свикване на Народното събрание.

С оглед посоченото дотук считаме, че четиригодишният срок по чл. 64, ал. 1 от Конституцията започва да тече от датата на произвеждането на изборите за народни представители, определена в съответствие с чл. 98, т. 1 и чл. 64, ал. 3 от Конституцията.

МИНИСТЪР- ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Иван Костов)

